

mgr Paulina Mendrek

BEZPIECZEŃSTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W LOTNICZYCH PRZEWÓZACH PASAŻERSKICH

Rozprawa doktorska

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, osoby niepełnosprawne, bezpieczeństwo operacyjne, ochrona lotnictwa.

Celem dysertacji jest diagnoza obecnie stosowanych rozwiązań do przewozu osób niepełnosprawnych lotniczymi przewozami pasażerskimi. Autorka podjęła próbę wskazania usprawnień obecnych unormowań stosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych przez lotnictwo pasażerskie.

Rozdział pierwszy zawiera przyjęte założenia kierunkujące proces badawczy. Autorka określiła sytuację problemową, wskazała przedmiot, cel pracy oraz problemy badawcze. W pracy ujęto hipotezy, zadania badawcze, a także metody, techniki i narzędzia badawcze. W rozdziale pierwszym Autorka określiła również obszar badań, sposób ich organizacji, dobór i charakterystykę próby badawczej oraz przyjęte ograniczenia.

Rozdział drugi przedstawia identyfikację sytuacji osób niepełnosprawnych w UE w tym w Polsce. Autorka opisała współczesne rozumienie pojęcia niepełnosprawności oraz określiła sytuację społeczną osób niepełnosprawnych na przestrzeni wieków wraz z omówieniem obecnej sytuacji tego typu osób w UE, w tym w naszym kraju. Zostały również przedstawione rozwiązania prawne w zakresie poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, sposoby ich aktywizacji oraz metody przystosowania obiektów użyteczności publicznej na potrzeby osób z różnego rodzaju dysfunkcjami.

Struktura i treść **rozdziału trzeciego** obejmują rozwiązania stosowane w odniesieniu do osób niepełnosprawnych korzystających z lotniczych przewozów pasażerskich w obszarze bezpieczeństwa operacyjnego (*safety*) oraz w obszarze ochrony cywilnych portów lotniczych (*security*). Analizie poddano dostępne rozwiązania prawne, rozwiązania organizacyjne i techniczne w obu tych obszarach.

Treść **rozdziału czwartego** skupiła się na praktycznym aspekcie przewozu osób niepełnosprawnych lotniczymi przewozami pasażerskimi. Przeprowadzone badania ankietowe wśród pasażerów niepełnosprawnych i pasjonatów lotnictwa oraz wywiady ze specjalistami z zakresu lotnictwa cywilnego pozwoliły ocenić i wyciągnąć wnioski odnośnie współcześnie stosowanych procedur i innych rozwiązań wobec osób niepełnosprawnych podróżujących transportem lotniczym.

Rozdział piąty niniejszej dysertacji jest propozycją Autorki dotyczącą doskonalenia obecnie stosowanych rozwiązań w odniesieniu do osób niepełnosprawnych w lotniczych przewozach pasażerskich. Kreślona jest tu propozycja nowelizacji aktów prawnych normujących przewóz osób niepełnosprawnych transportem lotniczym zwłaszcza w wymiarze krajowym oraz stworzenia wzoru nowego rozporządzenia wykonawczego dotyczącego badanego obszaru. Przedstawiono również propozycje doskonalenia rozwiązań organizacyjnych i technicznych stosowanych wobec osób niepełnosprawnych w lotnictwie cywilnym. Oprócz tego poddano weryfikacji istniejące rozwiązania i wnioski odnośnie ich udoskonaleń czy zupełnie nowe pomysły mające na celu poprawienie ich dostępności, ułatwienie podróży osobom z dysfunkcjami czy zwiększenie jej komfortu.